

„Soča“

Izhaja vsak petek o polne in velji s prilogo „Gospodarski list“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana: vse leto gld. 4-40. pol leta 2-20. četrt leta 1-10. Za tuje dežele toliko več, kakor je večja poštnina. Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglašajo pri upravitelstvu. „Primorski“ izhaja vsakih 14 dni vsak drugi terek in velja za celo leto 30 kr. „Gospodarski list“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

S O Č A

(Izdaja za deželo)

Oznanila

in „POLJARICE“ plačujejo se za petlošno pečit-vrsto: 8 kr., če se tiskajo 1 krat, 7 2 6 3 Večkrat — po pogodbi. — Za večje črke po prostoru. Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr. Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravitelstvu „Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravitelstvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Andrej Gabrčček.

„Bog in narod!“

Tiska „Goriška Tiskarna A. Gabrčček“ (odgovoren Josip Krmpotič).

Vipavska železnica.

Zadnji smo pričeli pod gorjnim naslovom obširnejši članek; danes nam ga je nekoliko popolniti ter zavrniti neke čudne nazore od strani, od katere bi pač pričakovali vse drugo prej nego kako naspoštolovanje. Rekli smo, da se v merodajnih krogih razpravlja misel o podaljšanju vipavske železnice na Kranjsko in sicer do Vrhnike, od kjer se bo gradila v enakem času krajevna železnica do Ljubljane. — Taka zveza bi prizadela sicer nekaj tehniških težav, nekaj več stroškov, nego kaka druga zveza z južno železnico, ali vse to bi se bogato povračalo v velikih vsestranskih koristih, katere bi donesla tako okrajšana zveza. Železnica Ljubljana-Vrhnika-Ajdovščina-Gorica bi ne bila neizmerne koristi le za prizadete kraje, posebno za Ljubljano in Gorico, marveč tudi velikanske važnosti v vojaškem oziru in za splošno železniški promet proti jugu po zimi. Vsako leto se dogaja, da snežni zameti za več dni kar ustavijo ves promet, tovrstni promet pa včasih po cel teden izostane. Kolika je pri tem škoda na vse strani, o tem se ne da niti približno govoriti. Nova železnica zveza bi pa odstranila vse take neprilike, ker bi se ognila Krasu in bi tekla po zavetnem ozemlju. In uprav v popolnem odstranjenju raznih neprijetnosti v zimskem času na Krasu tiči velika prednost rečne najkrajše zveze Gorice z Ljubljano. — Ker to misel skrbno goje oni krogi, ki so spravi v življenje načrt vrhniške železnice, treba bo, da tudi od goriške strani storimo svojo dolžnost. Z združenimi močmi morda vendarle dosežemo tako zelo ugodno zvezo obeh glavnih mest Goriške in Kranjske. Na tak način bi dobili iz dveh krajevnih železnic jedno — glavno progno.

V tem pogledu si lahko vzamemo za zgled naše Stajerce. Najprej so pridobili krajevno železnico Celje-Velenje; ta že vozi par let. Potem pa so napeli vse moči na to, da so dosegli se zvezo Velenje-Drauburg na Koroškem. Ko bo dodelan ta kos železnice, bo jako okrajšana zveza Celja s Celovcem, do čim treba zdaj voziti čez Maribor. — Ali to še ni vse. Od Drauburga je že več let krajevna železnica do Wolfsberga v severnem delu Koroške; v enakem času so zvezali še Wolfsberg z glavno progno na zgornjem Stajerskem, ki pelje proti Dunaju. Tako torej nastane dolga železniška progna od Celja čez Koroško na gornje Stajersko.

Vipavsko železnico upošteva sama vlada več nego le krajevno železnico. V delu II. predloženegega načrta zakona je sprejeta določba, da vipavska železnica se ne smatra kot krajevna, marveč kot glavna železnica (Hauptbahn). V poznejšem poročilu o tej železnici pa pravi, da železnica Gorica-Ajdovščina je le prvi del prihodnje večje železnice do — Postojne.

Vlada ostaja sicer v tem pogledu še vedno pri stari misli o zvezi Gorice s Postojno. Ali med tem času je prišla na dnevi red vrhniška železnica, ki se bo tudi gradila; s to železnico je pa zelo premenjeno naše stališče z ozirom na bodoče podaljšanje vipavske železnice, namreč v tem zmislu, da bo treba napeti vse moči za morebitno železniško zvezo Ajdovščine z Vrhniko in ne s Postojno. — Toliko se nam je zdelo potrebno omeniti te zdaj, da bi se nikdo ne prenegljal v ogrevanju za vladino namero, ki se bo dala še premeniti, ako pridemo pred merodajne kroge s temeljito podprtimi prošnjami.

Neki članek v dunajski „Volks-wirtschaftliche Wochenschrift“ je izrazil bojazen, da nova železnica bo na škodo Trstu, posebno tedaj, kadar se podaljša na Kranjsko do Postojne ali do Vrhnike. Potniki s severja v Italijo se bodo raje vozili po krasni Vipavski dolini; enaka bo z blagom.

Da izraža tako bojazen kak Tržčan, ki se boji za krajevne tržske koristi, to je naravno; ali neumevno je, kako se morejo

postavljati na tako tesnostrno stališče — oficiozno listi, kakoršna je „Triester Zeitung“. Ta list je pisal že 16. t. m. v st. 112. o železnicih Gorica-Ajdovščina in Ljubljana-Vrhnika ter dejal, da bodoča Trstu v škodo. Ze zveza Postojne z Gorico, pravi „T. Z.“, okrajša pot z Benetkami za 70-80 km. (a zveza z Vrhniko bi pot se izdatneje skrajšala!) Naposled vzdihne: „Kolika škoda vsled pesanja prometa z blagom preko Trsta, koliko manj tujece!“

Neumevno nam je, kako more oficijozni list presojuditi krajevne železnice z ozkega tržskega stališča! Ali cela dežela ni za nič drugega tu, nego da se bo pustila na večne čase molži od Trsta? — Mi se povsem strinjamo z odgovorom, kateri je dala „Edinost“ na tako besedjenje „Triesterice“. Zato naj kar ponatisnemo njene besede. „Ed.“ pravi:

„Mi smo seveda odločno na strani vipavske doline, ker nam pravi prepričanje, da se z železnico Gorica-Ajdovščina vsaj deloma popravijo vneboupijajoča krivica, ki jo trpe naše pokrajine vsled popolne nedostatnosti občil. Hsnična je in nič ko resnica, da je dosedanja železniška politika Avstrije upravo po mačehovski postopala z našimi pokrajinami. — „Triesterica“ se seveda postavlja na stališče, da lokalne železnice sploh le škodujejo večim trgovskim središčem. Nočemo se pripraviti s „Triesterico“ o opravičenosti tega stališča, toda pripomniti moramo, da „Triesterica“ sama ni mislila tako se v nedaljni minulosti. Kolikor se namreč spominjamo mi, je „Triesterica“ le simpatično pisala o čerwinjanski železnici, dasi teče ista v isti pokrajini, po koji naj bi tekla vipavska železnica, morda tega pa teče furlanska železnica prav tikoma periferije države!! Erkläre mir Graf! Ali pa morda velja načelo o škodljivosti lokalnih železnic le za take črte, od kojih bi utegnili imeti kaj dobička — slovenski del prebivalstva v pokrajini?!. Tako „Edinost“.

Mi gotovo ne maramo delati Trstu škode, toda sami smo sebi vendarle najbližji. Ako pa Trst tudi kaj izgubi, bo to le neznatnega pomena. Trstu je potreba izdatne pomoči, kakoršna bi dobil s predeljsko železnico, katera mu odpre obsiren nov trgovski svet. Na to naj delajo tržski oficijozji, potem bo vsem ustrezno!

DOPISI.

V Tolminu, 25. maja. (Vsakemu svoje!). — Če g. dr. T. — kakor sam trdi: pro domo, kakor se sme iz njegovega dopisa sklepati pa bolj: ad captandum benevolentiam tukajšnjim Lahom. tako brezpotrebno, gotovo pa nezasluzeno kadri, ima morda s svojega stališča prav. Kdor se tem osabnežem, ki imajo — žalibog — vse oblasti v rokah, dobriha, izhaja duševno in gmotno bolje, kakor da se spušča z njimi v jalov boj. To je z žalostnimi skušnjami dogana resnica.

Ali mi, ki poznamo Tolmin in Tolmince, ki vemo kaj je bil, kaj je in kaj bi bil lahko Tolmin, da bi ne bil nikdar poznal tega vsiljenega nam „kulturnega“ semena; mi, ki smo morali sami doživeti, da prva slovenska Čitalnica na Goriškem, ki je bila med prvimi na Slovenskem, da Tolminska Čitalnica, ki je rodila slovenskemu narodu Lavriča (pravim rodila, ker spreobrnila je ravno ona Laurišča, ki je tolminski mladini poveljeval s prva nemško muzo, v Lavriča, slov. prvobornitelja na Goriškem), da ta Čitalnica ni smela obhajati svoje 25-letnice, ker zagrizena laška naselbina tega ni dovolila (čujete gospod doktor? — dovolila), ker ta laška svojati ni trpela, da se jih „žali“ s tako narodno svečanostjo in se s polnim vspehom uprta našim prizadevanjem, trdeča, da tudi ona plačuje v Čitalnico, torej tudi ona ukazuje; mi, ki smo doživeli, da iz narodne naše Čitalnice so se izobčevali naši narodnjaki, do čim se ljudje, ki so Čitalnico doslovno oskrbnili, skoro sprejemajo med častne člane; ni, ki smo doživeli tudi marsikaj drugega in, ki vemo, kakó se je v uradih in zunaj njih naš jezik teptal in se deloma se dandanes tepla; mi, ki vemo, koliko so morali pretrpeti oni, ki so na tem polju ledino orali in koliko se danes trpe taki, ki že vdolano polje obdelujejo; mi, ki vemo, kaj je vedno bilo

in kaj je se danes in kaj vedno ostane ovira narodnemu napredku, katerega žalibog močno pogrešamo, naj nam velenjeni gospod doktor se tolikokrat zatruje, da poduka o narodnih dolžnostih nihče v Tolminu ne potrebuje; mi, ki imamo hvala Bogu se zdravo etično jedro in ki spoznavamo svoje narodne dolžnosti ter jih tudi resno izvršujemo; mi, ki svoj položaj temeljito poznamo, mi sodimo o teh naših vsiljenih drugače, kakor g. doktor, ki je sele malo časa v Tolminu in ki utegne o političnem taktu teh kulturonošcev (r. noscev ponočne laške kulture) v kratkem vse drugače soditi in pisati, kakor danes sodi in piše. Če tudi se nahaja v tej koloniji kak navidezno nesškodljiv Lah, popolnoma nesškodljiv ni, ker zavzema mesto, katero bi lahko zasedel naroden mož. In če se ti s trebulhom za kruhom privadranu tuji celo družijo z narodnimi našimi družinami, je to že prava nevarnost; ker otroci bodo vzgojeni gotovo v laškem duhu in z otroci izneveri se narodu lahko tudi mati. Le poglejmo Gorico. Gorica bi bila danes gotovo že naša, čisto naša, ako bi se ne bil nikdar nobeden otrok mater in nobena mati narodu izneverila. Kri je naša ali duh je tuj. Ta osoda preži tudi že Tolminu, ki je že okuzen od laških mizantropov.

Naša v narodnem boju že osivela „Soča“ ne bo trpela na ugledu, dokler bo nadaljevala ta nam vsiljeni boj. Itavno narobratno. Svojo zemljo hočemo in moramo ohraniti sebi. Na svoji zemlji hočemo imeti le svoje ljudi. In če že res vsi tolminski naseljenici hrepenijo po drugih službah, bližnjih njihovim rojakom — kakor g. doktor zatruje — vemo jim pomoči! Naj nikdar noben Lah v Tolmin ne sili, naj nikdar ne zaprosi za nobeno v Tolminu izpraznjeno mesto. Vstrezno bo njun in nam.

Njihova prisotnost pomeni za nas že nevarnost. Ali nevarnost je veliko več, odpriti in prikritih.

Kedar jih g. doktor spozna, pisal bo zopet kako besedo — „raz drugo točko zrenja“.

Dolje se bodo „Sočini“ dopisniki pridno učili taktosti ter svojim dopisom privoščijo več solna, da dobro zorijo. „Soča“ se med tem časom povzdigne od „metier“ja do „magistrature“, in — — — — — zlati več našim krajskim muzam počne.

(Dostavek uredništva: Gospod dr. K. T. je imel gotovo najboljšo nameno: dopisom v zadnji številki; ali isto tako doore namene je imel prejšnji dopisnik. S stališča našega narodnega položaja in stremljenja pa odobrajemo dopis prejšnjega in danšnjega dopisnika, ki meri na to: na naši zemlji naj službujejo in uradujejo naši ljudje. — V Tolminu je vedno preveč tujece, ki silno kvarijo narodni razvitik in dajejo kraju neko čudno lice. To smo pogosto videli sami, to se nam potrjuje od vseh strani. Na zadnji dopis g. dr. T. smo dobili nič manj nego štiri odgovore. Vsi so le enih misli s prejšnjim dopisnikom, t. j. da laški priseljenici preostantivno nastopajo s svojo izključno laško govornico. To se godi nameroma. Pošiljajo jih v Tolmin, da bi se ondi naučili slovenski, ali ne dosejajo tega smotra, ker raje oni silijo Tolmince, da se učé laščine. Sploh nam ti ljudje na vseh straneh kvarijo narodno življenje, bodisi društveno ali družbeno. In tega ne maramo! Zato želi siehni rodoljub, da bi takih ljudi ne pošiljali v slovenske kraje, kajti povsod so nam v vsestransko škodo. Ako se pa ne bomo upirali na vse dovoljene načine, ne dosežemo nikdar svojega namena, da bomo: na svoji zemlji svoji gospodarji. Sicer pa smo v bitstvu vsi jedini, tudi g. dr. K. T.)

Ajdovščina, 27. maja. — Dopisnik, nastipjen pred kratkim v „Slovenskem Narodu“, po katerem je bajje c. k. višji poštni poverjenik. velemožni g. Peter Gerš, že pred 6. leti obljubil neki občini kamniškega okraja ustanovitev poštnega urada, a te obljube ni izpolnil, opozoril je tudi nas na poljšo hitrost, s katero rešuje sploh c. k. poštno vodstvo v Trstu prošnje slovenskih občin, oziroma ugaja željam in pritožbam slovenskega občinstva. Županstvo ajdovsko je namreč, po naročilu obč. zastopa, prosilo leta 1893. poštno vodstvo v Trstu, da napravi za poštni urad v Ajdovščini dvojezični poštni pečat in sicer slovensko-nemški. Do danes čaka naša občina zaman rešitve omeajene prošnje, kajti slavno vodstvo ni imelo v teku treh let časa, da reši to zadevo, in še danes ne vemo, pri čem smo. Pozivljamo sl. vodstvo, da se vendar zgame in reši našo prošnjo, bodisi v katerem koli zmislu, da ukrenemo v dosego svojega smotra nadaljne korake na višjem mestu nego je vsemogotno poštno vodstvo v Trstu. Da nam slednje ni naklonjeno, čulimo pri vsaki priliki, a upamo, da vsaj na višjih mestih, kjer ne žrô na slovenski živeli enakim zanicevanjem in preziranjem, kakor marsikake

imenitne glave na Primorskem, niso še popolnoma pokopali pravice slovenskega naroda. Slovensko-nemski poštni pečat hočemo imeti v slovenski Ajdovščini in dokler ga ne dobimo, ne bomo mirovali, ker presijimo že zalečega preziranja poštno upravo.

Brje pri Rihembergu. — Dne 10. t. m. je bila seja obč. starestinstva v Rihembergu, pri koji je bil soglasno izvoljen za čast. občana c. g. Miha Gabrielčič, c. k. okr. sodnik iz Ajdovščine. — Izvoljen je bil posebno radi dveh svojih vrlih lastnosti; 1. ker porabi vselej rad svojo spretno zgovornost pri vseh tudi najpriprostejših kmetih, da jih s tem odvrne od daljnega tozarenja in pravnih homatij; 2. kar je zlasti velike važnosti, da svojo nalogo vestno, natančno in vedno v narodnem duhu in jeziku izvršuje v popolno zadovoljnost tuk. občinarjev. Ta izvolitev naj služi v izgled njega gg. kolegom, ki morda v tem obziru greše, da morajo naši poslanci potem te pereče zadeve v zborih dostikrat brez vspeha razpravljati. Uvidijo naj, kako spoštujne narod onega, ki z njim čuti in zanj živi.

Prepričani smo, da naš častni občan bo tudi v bodoče vredno vršil svojo nalogo na zakoniti podlagi in prospelj dobrega naroda; kar je tudi ob izročitvi diplome slovesno obljubil. Bog ga živi mnoga leta!!

Iz hrilov. — Zadnji „Pr. L.“ pravi: „Nekateri rečejo: Ubivam ne; kradem ne; tedaj nimam greha“. Pozabil je pa povedati, da nekateri rečejo: „Lazem, obreketujem, maščujem se nad svojim tovarišem, uničujem duhovnike, — podlikam besedam najgrše namene, kradem čast svojemu bližnjemu, tedaj jaz nimam greha“. Ves vihar, g. urednik, je umetno oslavan in prihaja iz znane kolenčnice. „Pr. L.“ odklanja sicer vsako sodelovanje znanih življev, — toda ne prepriča nikogar na naši strani. Kljka je le ista, samo ti in tam se spreminjajo močje, ki stojijo v prvih vrstih. V ozadju so skriti vedno le tisti, ker niso se pozabili, da so bili tudi oni enkrat nekaj Blizajo se volitve, zato je treba do časa skrbeti, da tovariš — duhovnik — ne bo več voljen. — Nesposobni mogoci, breznakažnečji, falirane količine bodo zdaj želi. — (Menda ne se, bodo se čakali: Ur.) Kaj ne, g. urednik, veliko je sovražnost me tovariš. — Grda zavist ne privoščé, da bi brat živjal čast poslanstva. In potem se vprašajo, zakaj vera peša! Radovedni smo, kakšna bo bilanca za nekoliko let. Bodimo brez skrbi, za grehom pride kazen. Stranka, sloneca na lažjavi postavi in poslušajoča se t. a. h. sredstev, ni nikdar imela prihodnosti. Mi pa stopajmo pogumno naprej in s podvojenimi močmi nadaljujmo svoje delo. Za uspehe naše stranke smo brez skrbi. — Za uno pa veljajo besede zadnjega „Kath. Vereinsblatt“: „Fanatismus, der jeden Menschen mit anders gearteter Anschauung dem Teufel übergeben will, taugt für Verkatholisierung d. h. Allgemeinmachung herzlich schlecht“.

Se nekaj „Pr. L.“ piše, da je „Reichspost“ pisala o ljublj. škofu, da je izvrsten škof. Prosimo, povejte nam, pri kateri priliki in v kateri številki se je to zgodilo. Mi prav pazljivo čitamo ta list, ali žal, tega nismo zasaeili. Čitalelj „Reichspost“.

Iz Idrijske doline. — Nova žandarmerijska postaja se je ustanovila na Slapu. Do 1. sept. t. l. se mora pripraviti stanovanje. S tem boče zelo poljšano tolminskim in cerkljanskim orožnikom. Vseah je bilo za uboge orožnike preluho. Odslej boče bolje. Min na Slapu, kateri je bil kupil znani veletržec Lenassi iz Solkana, je zopet prodan. Ker bi bili stroški za dolgi jez preveliki, zato je mož opustil svojo misel in mljn prodal gornjemu mlinarju. Stasoma utegnemo priti do tega, da boče en sam mljn na Slapu, kar bi ne bilo posebno dobro.

Iz tolminskih hrilov. — Še nikdar ni slo v svet toliko delavcev, kolikor letos. Posebno ob nedeljah se vidi po cerkvah, kako so prazni prostori. Kmetje so v skrbeh, ker ne vedó, kakó spravijo seno in kakó bodo polje obdelovali. Vsakdo se čudi tej prikazini. Prvi in poglavitni vzroki tiejzo v naših družinskih razmerah. Ko se enkrat brat ali sestra oženi v hiši, ostali bratje in sestrec se ne čutijo več domačim; smatrajo se za tuje. Ko enkrat imajo 24 let, zahtevajo svoj delež in gredo, kakor rečejo — „na svoje“. Prav tu se vidijo žalostni nasledki rimskega prava, ki dovoljuje visoke deleže in ogromne dote. Danes je kmetijav v najlepšem cvetju, za eno leto — pa že vsa zadolžena. Danes

se veseli mnogostevilna družina pri polni skledi, za eno leto — ko se eden oženi — morajo tako rekoč stradati in s trebulhom za kruhom iti. — Ali oblastniki v gorenjih nadstropjih se malo brigajo za vse to, samo da gre njim prav. Lepo polje, kaj ne, za socialno demokracijo!

Iz Sarajeva. — „Narodno pjevačko društvo Trebevič“ je še mlado društvo, vendar je že večkrat doseglo v javnosti izredno dobre uspehe. 9. t. m. je priredilo to za slovensko prosveto toli važno društvo po dolgem času zopet svoj društveni večer. Primeroma velika dvorana pivovarne v Kosevi je bila nalaščeno polna hrvaške, slovenske in deloma češke inteligencije. Železnika glasba je igrala prav spretno nekaj slovenskih komadov, nato so nastopili pevci, čez 40 na številu, in pečili s „Koračnico Trebeviča“ od Vilharja, katero je nas skladatelj nalašč uprabil za društvo; za tem našo divno pesem „Jadransko morje“, oha zbora izvedena sta bila jako dovršeno. In ju je poslušalo občinstvo z velikim zanimanjem in živo odobravalo. Zlasti druga se je posrečila tako dobro, da je marsikoji slovenski dami prišla solza v oko ter ganila sploh vse občinstvo. Društ. tajnik je deklariral na to peson „Majčine suze“ od domačega pesnika gimn. prof. dr. Alaupovića. Vsebinska je zalostna in ganljiva, toraj spada jako malo v veselo društvo, vendar pa so besede, kakor tudi mimika govornika, napravile globok utis. Občinstvo priklonio je pesnika na oder ter z burnim poskanjem in „živio“-klici pozdravilo. Za deklaracijo je nastopil tamburaski zbor, obstoječ od domačih in prekosavskih hrv. gospodov in gospodičen, ter izvedel s pravno preciznostjo nekaj par lepih in primeroma težkih komadov, mej kojimi ste bili zlasti „Vjenac slovenskih popevaka“ in „Otok bleški“ jako polvalno sprejeti, kakor tudi naslednja pevška zbora: „Putnica Juršiča“ in „Prognanik“. Vrhunec navdušenja doseela je pesen „Liepa naša domovina“ od celega tamburaska zboru in pevceve skupaj. Vse je stóje poslušalo to divno pesen in poskanju ni bilo ne konca ne kraja. Ker je bil vsopred s tem dovršen, zabavala se je mladiina pri plesu, zlasti narodnem kolu, starejši pa v živahnem razgovoru. Daj Bog, da bi se društvo, tolikanj potrebno za narodno in dosevno življenje; razvitalo in raslo v blagor domovine. — Pretekli mesec se je ustanovilo tukaj I. vojno, veteransko društvo; lastništvo je prevzel in dal svoje ime delžni glavar, general konjice baron Appel. S kakim zanimanjem bilo je to društvo sprejelo od tukajšnjega prebivalstva, pričá nam to, da se je koj oglasilo čez 700 rednih in podpirajočih članov. — 14. t. m. otvorila se je kopej Ilidže e pri Sarajevu. Koj prvi dan hitelo je toliko prebivalstva iz mesta v kopalnice, ki je z lepimi nasadi in komfortnimi poslopji okrašen, da je lokalna železnica, čeravno gre šest vlakov na dan tje, konaj mogla ugoditi vsem. D. S.

Iz Gaurzi-Grada v Srbiji, dne 2. maja 1896. (Izv. dop. — Dalje). — V prvem delu svojega dopisa sem razločevali uzroke, radi kojih je padla slaba luč na srbske odnose v političnem in moralnem oziru. Danes pa razodenev čitatelem nekaj z gospodarskega stališča. V Srbiji živi okroglo 2,350,000 duš, kar je za Srbijo zelo malo. V njej bi moglo živeti do 6 milijonov duš. Zemlja je prav rodna. Srbski kmet je z malim trudom z malim zadovoljen, vse potrebe si prav lahko preskrbi. Obdelavanje zemljišča, gozdarstvo, umarstvo so še le v povitku, dočim rudarstvo in obrtnjiva skoraj popolnoma spita. Najrevnejši kmet ima 3 dni oranice, katera se mu ne sme prodati za nikak dolg, pa tudi ne za davek. V Srbiji se prav redkokaj plačujejo davki izvrševalno-dražbenim potom. In če se to zgodi kakemu kmetulenuhu, uporabijo to priloznost vsi opozicijski časopisi ter grajajo vladajočo stranko, obsojajo to skrajno sredstvo. Ne grešim, ako povem, da ima država dobiti na zaostalih davkih okoli 20 do 25 milijonov dinarjev. Povprečno se smatra kmetom onega, kateri ima 10 do 12 dnij oranega sveta, kajti bogatini sami ne vedó, koliko imajo. Kaj pomaga pa vse to bogastvo, ko se obtelava le tretjina sveta! Kakor sem že omenil, srbski kmet je zadovoljen z malim in zato se šteje srečnega, ako je obdelal toliko, kolikor mu je potrebno. Več ne misli. Moje čitatele na Slovenskem bo gotovo zanimalo izvedeti, da v Srbiji ni ubožecev. Služabnice in hlapeci se dobe zelo težko. Ako se jih tudi dobi, tedaj se jim mora plačati po 10 do 20 gld. na mesec. Za košenje trave n. pr. plača se po 2 do 2½ gld. na dan, za cepljenje meter drvij tudi tako; za pranje belega perila plačati se mora perici najmanj po 2 gld. na dan brez drugega, in povrh mora biti človek zadovoljen, ako se jo sploh dobi; za beljenje sobe po 3 do 4 gld., za

slikanje po 10 do 15 gld. Vsa rokodelska dela so razmeroma pretirano plačana ukli-
temu, da pride v Srbijo se precej rokodelcev,
ki pa ne obstanejo dolgo časa, iz tega
uzroka, ker se preobčijo. Dela je bilo, ki se
drago plačuje, tedaj je obilica denarja —
in tudi zganja, ki je zelo po ceni — liter 16
do 20 kr. Tako se ti rokodelci privadijo na
pitje, da zanemarijo delo, udajo se razza-
janju ali pa širjenju socializma vse dotlej,
dokler ne poseže vmes redarstvo in je ne
pozene čez mejo!

V Srbiji se dobi jagnje za 70 do 80
kr., kožo pa prodaja za toliko, kolikor si dal
za jagnje; — a prešiča kupiš za toliko, ko-
likor dobiš za mast. Nasprotno so jako
drago gosposke cunje ali manufakture, koje
dobimo z Dunaja ali iz Budimpešte, iz tega
je razvidno, da se ne godi slaba srbskemu
kmetu, boljše bi mu ne bilo, ako bi hotel več
pridelavati.

V Srbiji plačajo vsi stanovi davke, bo-
disi duhovnik, častnik ali pa zadnji ciganski
kovač. Kmetovalci z 20 dnevni oranice plača
na leto 20 do 25 gld.; častnik s plačo 2500
gld. pa 250—300 gld. Kakor je torej raz-
vidno, v Srbiji je popolnoma zaslepeni kme-
tvalski in rokodelski stan. Samo delati je
traba in se malo politič. Srbski kmet je že
od narave obdarjen umom, ali ni delaven,
ni dober gospodar, ker je primitiven. On ne
gnoji njiv, — ker mu rodi tudi brez gno-
jenja — zato pa se najde gnoja na tisoče
vozov ob bregovih potokov in rek. Srbski
kmet se peča rad tudi s politiko. On se zelo
zanima za to, kaj je n. pr. večerjal Ristič,
kako je prebil noč Pašič, kaj dela Garašanin
itd. To ni sicer pogrešek, vendar ne bi smel
pozabiti zraven politike tudi svoje koristi.
Srbskemu razumnstvu se ne more odreči
domoljublje, le opazovati je, da sprejemlje
rado tuje šege in da se pre malo briga za
poljedelsko prosveto. V Srbiji ste le dve
kmetijski soli, kateri gotovo ne zadoščati
splošni potrebi in bo haje tudi to uzrok, da
peša kmetijstvo. Tako v malih potezah sem
naslikal le površno gospodarsko stran Srbije
in če mi dovolil čas, ne pozabim ohvesčati
svoje rojake o splošnem položaju v Srbiji.
Vrtovinski.

Goriške novice.

Visok gost. — V ponedeljek zvečer z
brzovlakom je prišel v Gorico nadvojvoda
Leopold Salvator, generalni nadzornik
topništva. Na goriškem kolodvoru so ga spre-
jeli namestnik Rinaldini, župan Venuti,
dvorni svetnik Bosizio, in nekaj višjih čast-
nikov. Nadvojvoda se je pripeljal v posebnem
salonskem vozu. — V torek je bilo nadzo-
rovanje; z vojaki je bil jako prijazen. 14 njih
se mu je predstavilo s posebnimi prošnjami
in pritožbami. Posebno hude so bile baje
pritožbe proti stolniku 3. baterije, o katerem
smo izvedeli tudi v našem uredništvu že
marsikaj, o čemur bi se bilo dalo govoriti.
Zvečer je bila slavnostna večerja častnikov
v prostorih vojaške obdane v Lanthierjevi
palati na Starem trgu. Nadvojvoda je prišel
tjokaj ob 8^{1/2}; pri vrhodu so ga pozdravili
vsi častniki. Godbe ni bilo vsled smrti nad-
vojvode Karla Ludovika.

Osebnost. — Iz Brd nam poro-
čajo, da je umrla 26. t. m. na Salimbergu
pri Biljani dobro znana gospa Alojzija Koci-
jančič v 73. letu starosti; pokojnica je bila
tašča c. kr. finančnega kontrolorja g. Franca
Torosa v Trstu. Naj počiva v miru! — Češki
pisatelj g. Edvard Jelinek je za zapustil
Gorico; nekoliko časa se ustavi v Zagrebu.
— Tu si je nabral veliko gradiva za na-
daljnjo knjižno delovanje, zlasti za pospeša-
vanje bratskih odnosov Slovencev do Če-
hov in Poljakov. Gospod Jelinek piše namreč
tudi v poljski „Kraj“, ki izhaja v Petro-
gradu. — Posejil je tudi pesnika Zamejskega
v Vidmu in Gregoričiča na Gradisku.
— Jako ga je zanimala naša „Slovenska
knjižnica“, ki idealno širi slovensko vzajem-
nost; pisal je o njej obširno v češke in
poljske liste. — Dragemu prijatelju zelino iz
srca, da bi povsem okrevjal in se čil in zdrav
vrnil v svojo zlato matuško Prago.

Fzm. baron Kuhn. — V ponedel-
jek jutraj je v Strassoldu blizu Čerwinjana
umrl proslavljeni vojskovodja, jeden prvih
avstrijskih generalov in reorganizator av-
strijske vojske, fzm. Franc baron Kuhn. Poko-
jnik se je rodil kot sin visjega častnika v
Prostejevu na Moravskem 23. junija 1817. l.
Obiskoval je vojaško akademijo v Dunajskem
Novem mestu, katero je zapustil kot podpo-
ročnik l. 1837. l. 1839. je bil dodeljen ge-
neralnemu stabu, l. 1843. je postal nadpo-
ročnik. Za časa milanske revolucije l. 1848.
in v vojski s Piemontom se je mladi častnik
tako odlikoval, zlasti v bitki pri Sv. Luciji,
da je bil imenovan stotnikom in je dobil vi-
teški križec reda Marije Terezije. Odlikoval
se je tudi v bitkah pri Montanaru, pri Goitu,
pri Vicenzi in pri Sommacampagna tako, da
mu je cesar sponožil svoje posebno priznanje
in mu podelil red železne krone. L. 1849. je
pri obleganju Ankone on odločil, da se je
trdnjava koja udala, pri bitki v Borgo S. Siro
pa se je na celu jedne stotine 10. lovskega
bataljona izkazal kot neustrašen in hraber
bojovnik. Postal je major in prišel na Oger-
sko, kjer je bil l. 1853. imenovan podpol-
kovnikom, zajedno pa dobil baronstvo. Leta
1856. je prišel na Dunaj kot profesor stra-
tegijske, leta 1857. pa je postal polkovnik.
Ko se je začela vojna l. 1859. je Kuhn na-
pravil izvrstnega načrta, kateri pa so staroko-
pitni generali zavrgli. Ti za časa vojne niso
poslušali njegovih nasvetov in kdo ve, bi-li
tista vojna ne bila drugače iztekla, da se je
uvaževalo Kuhnovo mnenje. Po bitki pri Sol-
feriju je postal Kuhn brigadir na Tirolskem
ter je v jedni in se sila vitarini noči oskrbel
s potrebnim živežem utrdbo Rocca d'Anfo,
kateri bi bila sicer izrdbljena. Njegova je
zasluga, da Lahi in Francozi v tisti vojni
niso mogli priti na Tirolsko. Po vojski je
postal Kuhn zapovednik kranjskega pešpolka
št. 17. l. 1862. je bil imenovan zapovedni-

kom na Tirolskem. Imel je na razpolaganje
jako neznatno vojsko krdela, a umni mož
je znal vendar ubraniti dosti močnejši laski
vojski prestop na tirolska tla. Tu Kuhnova
obramba Tirolske spada med najslavnejše čine
avstrijske vojske; zato je bil koj na to imenovan
podmaršalom in povzdignjen na komandera
reda Marije Terezije. Kmaka na to je postal
vrhovni zapovednik tirolske det. brigade, 18.
januarja 1863. l. pa vojnim ministrom. Kot
minister je preuredil avstrijsko vojsko. L.
1873. je bil Kuhn imenovan feldcmaršalcem,
a ker ni bil kilecplazec, nego je govoril vedno
naravnost in brez ovinkov, se je gotovim vi-
sokim krogom zasmeril in se moral umakniti.
Odstopil je 14. jun. 1874. Cesar mu je pri
tej priliki podelil veliki križec Stefanovega
reda in ga imenoval zapovednika tretjega
voja v Gradci. L. 1886. je postal Kuhn tanc-
elcer reda Marije Terezije, leta 1888. pa je
nioral iti v penzijo, ker je preveč svobodno
kritikoval razne visoke gosposde. Kuhn je bil
po Radeckem prvi avstrijski vojskovodja. Za
njim žaluje vsa avstrijska vojska, zlasti pa
pešpolk št. 17, saj je bil Kuhn kranjskim ju-
nakom vedno jako naklonjen in je čislat nad
vse druge polke.

Pogreb se je vršil učeraj. Cesarja je
zastopal vojni minister Krighammer. Vlada
je odredila, da so šli k pogrebu trije bala-
ljoni 47. pešpolka in 4 topničarske baterije
iz Gorice, katero krdelo sta vodila fem. bar-
on Reinländer in general Sterzi.

Slovenska šola v Gorici. — Vse vprek
poprašuje: Kakó je s tem preecim vpraša-
njem? Ali je vlada vendar že naredila svojo
— dolžnost?

Odgovor je tak le: Pred kratkim je mi-
nisterstvo rešilo utok mestnega zastopa
goriskega, ki se je bil pritožil proti odredbi,
da šolsko poslopje v Podturnu ni primerno
za slovensko šolo ter da treba preskrbeti
drugo bolj v sredi mesta. — Ministerstvo je
zavrnilo pritožbo in nalozilo magistratu,
naj v štirih tednih poroča, kaj se je ukre-
nilo v namen, da dobi slovenska šola pri-
merne prostore.

Kaj bo pa zdaj? Potečejo štirje tedni
in mestni zastop ne ukrene ničesa. Mogoče
je celo, da se pritoži tudi na upravno sodi-
šče, dasi je znano vsakemu bebu, da v ta-
kih rečeh upravno sodišče nima besede. Ali
reč se zopet — zavleče, kar je glavni na-
men goriske gosposde. — Od kod tolika pre-
drznost? Odgovor: Od tod, ker imajo v Trstu
vso zaslobno. Dokler je Rimajini v Trstu,
ne pričakujemo za Slovane v Primorskem
nikakih izdatnih sprememb na bolje.

Rodbina pokojnega Volariča je zdaj
v Gorici, ulica Ascoli. Prijatelje in častilce
plodovitega skladatelja željo prosimo, naj se
spominjaje njegove nesrečne rodbine. Zlasti
opozarjamo na sveto dolžnost tiste, ki so
ostali na dolgu za sprejete sklade. — Udova
ima v zalogi še pesmi za mešan zbor. Op.
7., za 70 kr., — pesmi za možki zbor,
op. 10., za 85 kr. Dobe se tudi v nasi tis-
karni. — Vsa Volaričeva ostalina je zdaj v
nasih rokah. O priliki spregovorimo kaj več
o njej. Veliko prav krasnih rečij nam je za-
pustil.

Slovenske obtožnice. — Glavna ost
našega boja za pravično obravnavanje pri
kazenskem sodišču je bila obrnjena proti —
državi nemurpravdnosti v. Brez prestanka
smo zahtevali, da državno pravdištvu mora
prvo dajati v nepristranosti in pravičnosti
le gled in ložiti Slovence v slovenskem
ne pa v laskem jeziku. — Ali državno
pravdištvu je bilo gluho. Vemo, kakó se je
izgovarjalo, kakó je poročalo na višja mesta,
češ, da to ni mogoče iz teh in iz teh uzrokov.
Toda po zadnjih porotnih obravnavah, pri
katerih smo dobili preobilno uzrokov za pri-
tožbeno, se je tudi v tem pogledu nakral
obrnilo na bolje. Iz Tolmina in iz Kanaja
smo dobili poročila, da so dobili ljudje slo-
venske obtožnice in ne več laskih, kakor
doslej. — Ali je kaj bolj naravnega od ta-
kega postopanja? Upamo, da bodo dobivali
vsi Slovenci le slovenske obtožnice,
tudi oni v Brdih, v goriški okolici in v aj-
dovskem okraju. Tisti rojaki, ki dobe laske
obtožnice, naj se takoj pritožijo; ob enem
naj naznanijo tudi nam.

Za deželno blazinco. Iz Gorice pišejo
„Edinosti“, da so dobila županstva obvestilo,
da predno odposljejo v bolnišnico kakoga
svojega umobolnika, jim je povprašati poprej
v bolnišnicah v Gorici ali Trstu, da-li je
prostora, kajti bolnišnice da so prenapol-
njene. To dejstvo bi moralo vendar enkrat
ganiti odločujoče kroge na Primorskem, da
sezidajo primerno poslopje za blazine. Sta-
tistika nam zabeležuje dnevoma več služajev,
stevilo takih bolnikov se množi, a prostori
so vedno enaki.

„Soča“ v cerkvi. — Nekateri gosposde
so imeli veliko silo, da so začeli ropotati v
cerkvah proti „Soči“ (in celo proti „Pri-
morcu“) se predno so si do dobrega pretol-
mačili doslo jim okrožnico. Zato so se močno
vrezali! Nekateri so sami izvedeli na najme-
rodajnejšem mestu, da tako ropotanje v cer-
kvi ni bil namen okrožnici, marveč in edino
le očetvsko — svarilo. „Soča“ torej ni ne
prepovedana ne odsvetovana, toliko manj pa
zagreši kdo kak greh (kaj li še smrtent!)
ali bo izključen iz cerkve, ako bobral in nar-
ročal „Sočo“. Kjer se je takó govorilo, tam
se je v cerkvi svečano oznanjala neresnica
in se je delala — krivica. Naj bi gosposde
to krivico popravili, tega ne zahtevamo, kajti
ropotanje je imelo doslej edino ta uspeh, da
so se začeli zanimati za „Sočo“ tudi taki,
ki je doslej niso podpirali in morda tudi ne
brali. Deležni smo torej le izdatne reklame,
ki nas pa prav nič ne stane. — Tudi mi
smo poizvedeli iz najboljših virov, da tako
draženje duhov v cerkvi se obsoja na najme-
rodajnejšem mestu. To povemo v ravnanje
našim somišljenikom na deželi, ki se morda
v skrbeh. — Zanimivo je pa vendarle, kakó
hitro so bili nekateri gosposde; z največjo
ogrevitostjo so se vrgli na „Sočo“, češ, da
posredno po njej mahnejo po osebah, katero
so nekje grozen tren v peti. Man kermit die
Absicht und man — wird nicht verstimm!

Vajeni smo, koza je postala že trda, da pre-
nese mnogo hujše udarce nego so ti naj-
novejši poskusi.

„Soča“ naročnikom priporočamo,
naj nitar ne posojajo lista takim gospodom,
ki „Sočo“ sicer nestrpno preganjajo, sam-
pa se ne boje smatnega greha in je citajo
od prve do zadnje črke.

Jako „katoliški“. — Neki gospod za
deželi, ki ni naš naročnik, si je nekje oskrbel
predzadnji številko „Soče“, popisal vse po-
lemične članke (in tudi druge) z neslanimi,
zlobnimi opazkami in poslal jo nam v Go-
rico. Da bodo citatelji videli, kakožsi se po-
božni izbrali najnovejših „katoliških“ ser,
evo nekaj ovinkov:

Pri imenu urednika stoji pripis —
„francosonski“, pri geslu „Boj in narod“ —
„paganški“. Na urednikovo osedo grede
med drugimi tudi te-le velekatoliške cvetlice:
Zaba, puhloglavac, zvijačnej, Lump, Lump
und noch einmal Lump, ti si prismojen, ti si
blazen, Lump ali veruješ v previdnost božjo,
vest ima čisto kakor hudič, lajzinec, itd.

O „Soči“ sami so enake duhovite
opazke. O raznih člankih pa ima pri vsaki
drugi vrsti opazke, kakor: konfuznost, pu-
hlice, nadutost, itd. O tistih papetih, katere
je cerkveni zbor odstavil, pravi: To so bili
Lumpi, ne papeti. Raznih opazk ni mogoče
podati, ker bi opisovanje postalo preobširno.
Rečemo le, da smo se dolgo zabavali s tako
duhovitimi, s „krščansko“ ljubeznijo in po-
nizovitimi nadahnjnimi opazkami. — Evo
zglede, ki najgloblje razkriva srce in obisti
nasim nasprotnikom; taki so skoro vsi, le
jeza in nestrpno sovratvo se razlija v sie-
herni njih besedi, v slehernem dejanju. In
taki ljudje hoté biti — osrečitelji narodov in
odpiralci nebeskih vrat. Ako si jih sami ne
odpremo in bomo čakali na njih zglede,
gorje nam!

Po Furlaniji je zavladalo nepopisno
veselje vsled znane okrožnice. Iz dveh mest
smo dobili poročila, kako silno so Lahi ve-
seli; „Corriera“ ni nikdo omenjal, pač
pa „Sočo“, češ, zdaj jo bo konec, zdaj nas
ne bo več vznemirjala. — Neki Slovenci
nam je pisal presunljivo pismo in se takoj
naročil na „Sočo“, da bi nadomestil jednega
odpadnika in pomagal, odvrtiti „toliko ne-
srečo“.

Vohunstvo v gorah. — Znani vohun
„iz gor“ v „Pr. L.“, po domače „spijon“, ki
je najet od „gospoda“, — da nadzoruje
vse duhovnike na „Sočini“ strani in lovi be-
sede pri sosedih, — da jih potem nese ali
pa pošlje v Gorico — se je spustil tudi na
„Sočo“. Vediti, patentovani in vsemu svetu
znani vohun, da nimate pravice nikomur ni-
česa očitati, kajti najzaničljivejša služba je
vohunstvo. Prišlo so pritožbe na
naše uredništvo proti vohunu, da
pregleduje pisma na pošti in
potem piše v Gorico svojim pok-
roviteljem. Vohuni nimajo logike; ako
bi jo imeli, ne bi opravljali službe „spijonov“.
Ne le logike, tudi poniznosti in ljubezni ni-
majo, ker drugič bi te sramotne službe
ne opravljali že 14 let. Vohunov rabi Me-
nelik in Baldissera v Afriki; tja pojdite in
gotovo dobite obilno plačilo. Kdor ima hibe
na sebi, ne sme drugim ničesar očitati.

Važna zaplemba — razveljavljena.
— „Slovenec“ in „P. L.“ sta poročala z ne-
popisnim veseljem, da „Slovenski Na-
rod“ z dne 25. aprila je bil zaplenjen vsled
ponatisa iz „Soče“ nekoga sestavka proti
skofu Missiji. — Ta zaplemba se je prav
skrbno izkoristila; lahko rečemo, da je naj-
več pripomogla k odločilnemu koraku pri
znani okrožnici do duhovščine na Goriškem.
Ali kaj se je zgodilo! Deželno sodišče
v Ljubljani je samo razveljavilo to za-
plembo, dasi se uredništvo ni niti pritožilo.
Svoje razsodbo je sodišče podprlo z razlogi,
da se v onem sestavku pač grajajo skofove
naredbe glede na volitve, in sicer zaradi pre-
velikega uplivanja na korist jedne stranke,
da se pa skofu ne očitata nič ne-
častnega, kar bi bilo kaznjivo. Državno
pravdištvu se je pritožilo še na višje sodi-
šče v Gradcu, a tudi tam so razsodili v
zmisslu prve instance in pritožbo zavrnili.

Ta razsodba je skoro belva vrva v na-
šem časnikařtvu. Zato je toliko pomenljivejša
za naše odnošaje. Državno pravdištvu je tu
korenito pogorelo, kar se v takih slučajih
zelo redko zgodi, če se uredništva tudi pri-
tožijo.

Radovedni smo, s kakim obrazom so
sprejeli to novico na znanje gosposde okoli
„P. L.“. Uverjeni smo, da jim ni bila ljuba,
kakor jim ne bo še marsikatera v bližnji pri-
hodnosti. Da bi gosposde krivice pravni,
tega ne pričakujemo, ker toliko krščanske
čednosti nismo nikdar videli pri njih.

Primorski katoliški šod v Gorici.
Glasilo goriških konservativnih možakov pod
katoliškim plaščem, „L' Eco del Littorale“, za-
govarjalo je v enem svojih člankov misel o
katoliškem šodu na Primorskem. Zato le, da
v svojem ogrevanju za ta šod ni pozabilo
bretniti primorskih Slovanov, to je, večino
prebivalstva vse Primorske. Nastopivši torej
toplo za tak šod, motilo ga je le uprašanje
o razpravnem jeziku. Članek je upraševal
samega sebe, ali bi se smel razpravljati tudi
v kakem neitalijanskem jeziku? Ker ni mogel
zanikati primorskim Slovanom pravice po-
služevati se svojega jezika, je prišel do sklepa,
da četudi bi se govorilo v več jezikih, vendar
bi se moral zapisnik voditi — v enem —
namreč v italijanskem jeziku. Odvijajoči
se tej misli, je drugi članek zagovarjal po-
polno svobodo razpravljanja v vseh na Pri-
morskem navadnih jezikih. Šod bi se imel
sklicati na spomlad. Ta misel baje dobila
odziva, radi tega je potrebna tudi naša be-
seda, ker so prizadeti v stvari tudi primorski
Slovani. To že storimo pravdočasto, za danes
pa buležimo vestico brez komentarja. „E d“.

Radodarni doneski. — Ženski po-
družnici sv. C. in M. sta došla darova: Gospa
K. Goljevčev 5 gld. — V veseli družbi pri
narodni rodbini Lokar-Hausnerjevi v Mirnu
se je nabralo 5 gld. 75 kr. — Presretna
hvala! Bog daj obilo posnemovalcev!

Zaupnice. — Iz sempeterske dekanije
se nam poroča, da zaupnice nista podpisala
dva duhovnika. — Tudi drugod po deželi je
prišla uprav divja gonja za podpisi; veliko
jih je, ki poznajo namen tega svinda in ne
podpisujejo. — Vsa reč je velikanska hinav-
ščina; najgorčnejši podpisovalci naj-
manj spoznavajo istega, kateremu velja za-
upnica. Ah v tej zaupnici vidijo edino le
nezapravo sedanjim politikim in narodnim
voditeljem. In v tem grmu tiči zajec! Za po-
diranje vsakega, kar se je doslej zidalo, pora-
bijo vsako sredstvo, dovoljeno in nedovoljeno.
Nadejamo se, da grda dela se bodo sama
malovala.

Pačanje prilaskov. — „Corr.“ je na-
padel podgorškega vikarija č. g. Goloba, ker
je nekemu zapisal v krstni list Možetič in
ne — Mosettig, kakor je baje on zahteval.
Z velikim veseljem pripoveduje, da se je
moral naposed udati v krstni list prepisati.
— Ne vemo, koliko je na tem resnice, ali
postopanje g. vikarija je gotovo le livale
vredno. Pravilno pisan pririmek je le Možetič
ali tudi Možetič, Mosettig pa pišejo re-
negateje.

Dostavek. — Iz „Corriera“ je prešla
gornja vest v razne lahonske liste; vsi kriče:
Glejte, kakožsi so ti „preti sloven“ — Ti
napadi so pisani zelo tendenciozno, deloma
neresnično, da bi verjel laski „bužji volki“,
kake krivice morajo trpeti laske ovčice od
slovenskih dušnih pastirjev. — Da je uročel
vse te časnikařske napade oni Mosettig
sam, to je naravno. In kdo je ta človek? Ta
je oni Felice Mosettig, ki ima slavnico z
jednim blagom in tobakarno koncem Korna
na levi strani. Mož je prav za prav slovenskega
rodu. — To na znanje kupujočemu občinstvu.
Svoji k svojim.

Vedno lepše. — Zudnjic smo povedali,
da neki dopisnik iz Devina (?) v „Corriera“
zahteva laske kolo. — Neki drugi ali prav
tisti dopisnik se je oglasil tudi v puljskem
osliuč, nazvanem tudi „Giovine Pensiero“, in
zahteval, naj se pošlje v Devin italijanski
duhovnik, češ, da domačin ne razumejo
„ljubljanske govornice“. Smešni ljudje! Kričati
in lagati znajo, to treba priznati! — Ako
hoté dobiti Devinci slovensko c. kr. okrajno
sodišče, morajo najprej sami pokazati, da so
tega vredni, in ne, da jih bodo laski pri-
penci razupivali za trde Labe. Devin je se
vedno na slovenski zemlji, pripadajoči av-
strijskemu cesarstvu, ne pa laskemu kralje-
stvu. Devinci, ali ni takó?!

Lože in ne Lonzano. — „Corriere“
se repenti, ker stoji v nadškofjskem imeniku
Lože in ne Lonzano. In zakaj? Čujte,
ker se je ondi rodil furlanski pesnik Pietro
Zorutti. Najprej moramo zavrniti „Cor-
riera“, da pači celo priimek svojega ljubljena,
ki se je pisal za Zoruta, kakor nih je še
mного v Brdih. (Bil je slovrn, kvi!) Ne ču-
dimo se torej, da hoče spatiči pase Lože v
Lonzano. Vediti, bralce „C.“, da Lože je
slovenska vasica, katero bomo pisali tudi
zanaprej takó, kakor edino je pravilno.

**Življenje zdravnika vena je jedno
krono.** — Naši bralci se bodo čudili tej ce-
nitvi. Mora pa že biti resnična, kajti uve-
ljavljajo je te dni zdravnik sam, o katerem
pač ne moremo misliti, da bi mogel prenikzo
oceniti svoje življenje. Čujmo torej! — V
našem mestu deluje že mnogo let neki
zdravnik, ki je, priselci v Gorico, pozabil,
da ga je rodila slovenska mati. V njegovem
stanovanšču ne iščite slike Vodnikove ali
Presernevo, pač pa Ta zdravnik torej
je bil nedavno v smrtni nevarnosti. Peljal
se je po mestu v kočiji, katere konj se je
splašil, vrgši na tla kočijaza. Dirajočega
konja sta se začasa ustavila dva srčna po-
streška, postavivši svoje življenje v nevar-
nost, da sta rešila zdravnikovo. Ta svoja
rešitelja je srečno oteji zdravnik povabil
istega popoldne na svoj dom, da jima iz-
roči primerno nagrado. To se je tudi
zgodilo. Kakor se govori po mestu, je prejel
vsak postrešek 25 kr., reči: pet in dvajset
krajcarjev avstrijske veljave. Torej: Naslov
naše vesti je resničen. — Jaz.

La vittoria è dei valorosi. (Zmaga
je hrabrih). — Učerajšnji „Corriere“ je pri-
občil pod tem naslovom članek, kateri smo
čitali s pravo slastjo. Kaj pravi? Evo: Od-
vetniška zbornica v Splitu (Dalmacija) je
sklenila v seji 14. julija 1895., da notranji
poslovni jezik bodi edino le hrvaščina. —
Odvetnika Cindro in Salvi sta podala
proti temu sklepu pritožbo na ministerstvo.
— Ministerstvo je res razveljavilo oni sklep
odvetniške zbornice z odlokom 17. februarja
1896. št. 23.839 ex 1895. Razlog je glavni
ta, da vsi jeziki, v deželi navadni, so ena-
kopravni po čl. XIX. drž. temeljnih zakonov.
„Corriere“ je seveda ves odusevjen za ta
odlok pravosodnega ministerstva. Mi tudi!
— Ali „Corriere“ je pozabil v svoji goreč-
nosti, da isti člen XIX. velja tudi za Slo-
vence na Goriškem; ako varuje peščico
dalmatinskih Lahov, varuje gotovo tudi de-
želno večino slovensko na Goriškem. —
Tudi tukaj je sklenila odvetniška zbornica
goriška koncem l. 1894., da poslovni jezik
bodi izključno le lasčina. Radovedni smo,
ali je minister grof Gleispach razveljavil
tudi ta sklep, ki je veliko bolj neumestn
nego sklep odvetniške zbornice splitske. —
Ako tega še ni storil, pričakujemo od njega,
da bo delil pravico z enako mero tudi de-
želni večini slovenski na Goriškem. Sicer pa
prav pravi „Corr.“: La vittoria è dei valorosi!
In Slovenci se bomo borili „valorosa-
mente“ za svoje pravo, zato upamo, da bo
tudi „vittoria“ naša.

Iz Podgore nam poročajo: Na go-
riskem municipiju so poslali neko žensko v
Podgore z nekim pisanjem, naslovljenim:
al vicario di Piedimonte. Ko je g. vikarij
to videl, je dejal ženi, da to ne tice njemu;
potem je šla k županu, in ta ji je povedal,
naj gre zopet na municipij, kjer naj posteno
napisejo ime — Podgore. To se je na-
posled zgodilo in žena je prišla po toliki
zamudi do svojega namena. — Ali bodo

goriški zagrizenci se dalje uganjali take
burke?!

**Jeden laski dopisnik je manj vreden
nego dva slovenska prešiča.** — Znano
je, da je razzali za časa bivanja dr. Lue-
gerja v Sudovem hotelu tuk. dopisnik nekoga
laskega lista sklicatelja shoda na časti. Ker
ga je hotel sklicatelj naučiti nekoliko dostoj-
nosti, je podal tožbo, in vročekrvni možičel
je bil obsojen in kaznovan. O tej obsodbi
ni črhnil „Corriere“ niti besede, pač pa je
prav iste dni na dolgo in široko govoril o dveh
prešičih g. viteza Nabergoja na Proseku. Ker
vsprejema vsak list v svoje predale, kar se
mu zdi najvrednejše, smemo sklepati, da
veljata „Corriera“ dva slovenska prešiča več,
nego jeden laski dopisnik. Mi seveda se ne
drzemo preiskovati, ali „Corriere“ prav
sodi. — Jaz.

Iz Ajdovščine nam poročajo: V tu-
kajšnji prednici je ustavilo delo 40 delavcev
domaćinov, ki so delali v njej do 30 let.
Uzrok tega je, da novi ravnatelj (Nemec) je
može kot boljše vrste delavce ponizal v delu,
zamenjavi jih namreč s ptujci-katere-je na-
ročil menda s Češkega. Bati se je, da usta-
vijo delo tudi ostali delavci, ker sliši se, da
nameruje novi ravnatelj zamenjati vse dose-
danje delavce z drugimi — ptujci namreč!
Pričakujemo pojasnila!

Posten čin. — Nekaterim našim tr-
govcem s sadjem iz Rihemberga so kupče-
valci (Nemci) po pomoti odšteli več denarja
nego je bilo določeno. Prišedši domov in
preštvisi natančno dobljeno svoto so spoznali
pomoto in so denar kupčevalcem povrnil.
Ta posten čin je posnemajta vreden izgled!

Razglas. — Dne 1. maja t. l. ob 10.
uri predpoludne je bilo v deželni hiši devsto
srečanje deželnih obligacij izdatih leta 1888.
Izrečale so se naslednje: Vrsta A št. 16 za
1000 gld., št. 33 za 500 gld., št. 41 za 100
gld., št. 55 za 100 gld., št. 80 za 100 gld.
Vrsta B št. 85 za 1000 gld., št. 65 za 100
gld. Dezelna denarnica izplača te obligacije
dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih
proti povrnitvi dotičnih obligacij in listih od-
rezkov, kateri se ne iztekó 1. avgusta t. l.
Deželni odbor.

Vozni red vseh železnic na Sloven-
skem, vseh postnih zvez na Goriškem ter
glavnih paroplovnih zvez po morju prikožimo
prihodnji številki, ker od 1. junija naprej
bodo razne preembe. — Vse gostilničarje
in društva prosimo, da razobesijo ta lepak
na kakem očitem kraju.

Iz Kobariča nam pišejo: „Ljvska cesta
od Globočaka (potok) naprej je tukó slaba,
da je po nji nemogoča vožnja. Dne 19. t. m.
je peljal g. Franc Urbančič neki les iz Ko-
barida na Ljvek. Pod Ljvkom, v takozvanem
Debelan bregu, se mu je voz prekucnil; ko-
maj so rešili konje, da mu niso šli z vozom
vred po strmini v propad. — Ta dogodek
bi moral biti pristojnim oblastim v dokaz,
da je treba nekaj stordj za popravilo te ceste.
Upamo, da se to zgodi“.

Neki drugi dopisnik se nam zelo pri-
tožuje, kakó postaji napreduje reč s sodnim
postopjem. Zdej, ko je vse le še od Koba-
ričevce odvisno, reč ne gre več naprej.
Dopisa ne moremo priobčiti, ker najboljša
pot za take pritožbe je tamošnje starašinstvo.
Skoda res, da se preveč zavlačuje odprtost
tega tako zelo težko pričakovanega sodišča.

Ne izseljujte se! — Glasilo vlade
brazilske „O Paiz“ podaja nastopno sliko
o neverjetni bedi avstrijskih izseljencev: Av-
strijski izseljenci se izkrcavajo na otoku, od-
daljenem kakih 50 minut vožnje od glavnega
mesta Rio de Janeiro. Na tem otoku pri-
mankuje vode in morajo dovažati isto s
čefine. A voda, ki jo dovažajo v strašno
umazanih colnih, stoji često po dva tri dni
na pekočem solncu in se tudi meša se slano
morsko vodo. Vsi izseljenci, ki morajo piti
to vodo, dobe strašno drisko. Perilo si mo-
rajo izseljenci prati v morju, vsled česar je
perilo vedno umazano. Izseljenci spe po
tisoč

vlova in se vsedla na prestol. Ob 10. uri sta stopila iz Krenolja car in carinja. Zopet so zadoneli topovi, zvonovi zazvonili, vojaštvo stopilo v počast, a ljudstvo ju je navdušeno pozdravljalo. Klicanje je utihnilo se-le, ko sta stopila v cerkev, kjer se je vršilo kronanje, po ceremonijah, koje je doletel že car Ivan III. (1462—1505.), namreč tako-le: Najprvo so vstopili v katedralo vsi štirje mitropoliti: iz Moskve, Novgoroda, Kijeva in Petrograda, za njimi druga visja duhovščina. Mitropolit Moskve je spregovoril primeren nagovor, mitropolit petrogradski pa podal carju in carici križ, da ga poljubita, mitropolit kijevski pa jima je dal blagoslovljene vode. Vsi prisotni so se globoko poklonili trikrat: v tem, ko so pevcji zapeli psalme, sta sedla car in carica na pripravljena prestola. Car se je potem ogrnil s carskim plaščem in si obesil okolo vrata verzično reda svetega Andreja. Vsi so poklekli. Car, kleč in razkriž, položil desnico na Evangelij, je molil „carjevo objubo“. Ta se glasi: „Gospod, Bog mojih očetov, car carjev, čigar jedna sama beseda je ustvarila vesoljni svet in čigar modrost vlada človeško usodo, Ti vladaj svet pravično in sveto. Ti si me izbral za carja in sodnika tvojih stvarov. Verujem v Tvoje dobroto do mene; zahvaljujem se Ti in klanjam se pred Tvojo vsemočestnostjo. Vodi me v nalogo, ki si mi jo poveril, daj mi ljubezen do blazega, okrepi me z teško to nalogo. Naj me prešine sijajna modrost s Tvojega prestola; naj se izliva name, kjer vladaš Ti. Moje srce hodi v Tvojih rokah, da bode moje delovanje v blagor ljudem, ki so mi poverjeni in v povnanje Tvoje slave, da bodem mogel na dan Tvoje sodbe odgovoriti s čisto vestjo“. Car je vstal potem in si posadil krono na glavo in zatem kronal se carica. To je slavnostni trenutek, v katerem se je car pokazal v vsej pozenski svoji močestnosti. Pevcji so zapeli psalme in a tem je bila cerkevna slavnost končana.

Književnost.

Preko morja. Povest. Spisal Evgenij Kumičič, poslovenil A. Z. Lovanski. Stranij 128. Cena 36 kr. — Ta povest je izšla v 50. in 51. dvojnem snopcu „Slovanške knjižnice“; narotniki jo dobje za 30 kr. Razposiljali jo bomo zadnji dan tega meseca. — Ta krasna povest slovečega hrvaškega pisatelja je bila najlaskaveje ocenjena v hrvaških in slovenskih časopisih. Posebno lopo se jo izreklo o njej ljubljanski „Dom in Svet“. — Priporočamo jo vsem čitateljem, da si jo omislijo.

„Slovanški obzor“, ki izhaja v Olo-mucju, je prišel v 32. snopcu večji članek o slovenski književnosti l. 1895. V tem članku se spominja najboljše naše tiskarne, knjig in časopisov, ki so se tiskali pri nas. Prav laskavo ocenjuje „Slovanško knjižnico“ in „Knjižnico za mladino“. — Tako si pridobivajo naša dela tudi v tujini čislano ime.

Šaljivi Slovenci. — Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nabral in izdal Anton Brezovnik, učitelj. Druga povsem predelana in za polovico pomnožena izdaja. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr in Ferd Bamberg. Stranij 308. — Cena 90 kr., po pošti 10 kr. več. — To je prav lepa knjiga v vsakem pogledu; polna je zdrave šale in prav izbranih dvotipov, pa tudi poučnih sestavkov v šaljivi obliki. Priporočamo jo prav toplo!

Zgodbe sv. Pisma za nižje razrede ljudskih šol. S 47 podobami. Nemski spisal dr. Friderik J. Knecht. Poslovenil Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru. Četrta popravljena natis. — Pod tem naslovom je izšel že četrti natis znanih „Zgodb“, o katerih smo govorili že prejšnja leta. Delce je v vsakem oziru vredno priporočila. Cena trdo vezanemu snopcu 26 kr. — Naroča se na Dunaju, zaloga B. Herder, Wollzeile 33.

Od nekod, 12. maja. (Važna nemška knjiga.) — Iz „Soce“ sem zvedel, da je naš rojak dr. Anton Pogačnik, ki se je pred kratkim z Dunaja naselil v Gorico, izdal brošuro o — jetiki. Naročil sem si pri g. zdravniku knjigo, in moram reči, da sem v njej dobil več, nego sem pričakoval. Knjiga ima ta-le naslov: „Preisgekront mit der goldenen Medaille auf der internationalen Ausstellung zu Brüssel im Jahre 1888. Die Tuberkulose und Tuberkelbacillen. Eine populäre Anleitung zur Verhinderung und Heilung der Tuberkulose. Von Dr. Anton Pogačnik, seit 23 Jahren Spezialarzt für Brustkrankheiten in Wien, Mitglied des Wiener medizinischen Doktoren-Collegiums. V. Auflage.“ Velezanimiva knjiga na 56 straneh obravnava sledečo stvarino: Vorrede. — Die Tuberkulose. — Prognose der Tuberkulose. — Therapie der Tuberkulose. — Diätetische Mittel. — Heilverfahren gegen die einzelnen Symptome der localisirten Tuberkulose. — Miliare (acute) Tuberkulose. — Mittel, die Entwicklung der Tuberkulose zu verhindern. — Vsa knjiga je pisana jako popularno in tako temeljito, da jo bode brez težave umel vsak lajik. Ker je ta strašna bolezen silno razširjena, zato bi bilo želeli, da se s Pogačnikovo knjigo seznanijo vsak, ki le utrpi 60 krajcarjev (toliko stane knjiga) in je večš nemškemu jeziku. Pogačnik celo zeli, da bi se že otoci v ljudski soli seznanili s to boleznijo. Utemeljuje pa to, pišeč doslovno: „Die Kenntnis der Tuberkulose, ihrer Ursachen, ihrer Erscheinungen, ihres Verlaufes und ihrer entsetzlich mörderischen Wirkung muss in das Volk eingepflegt werden, ein Gemeinwissen aller Menschen in der Stadt, wie am Lande sein; es muss daher dem Kinde schon in der Volksschule, wo nun doch schon Einiges über Naturwissenschaften gelehrt wird, beigebracht werden, dass es mit dem Kinde anfangen und dass dasselbe, einst erwachsen, sich selbst und Andere schützen könne“. In dalje beseduje: „Seit langer Zeit schon werden den Kindern in den Schulen die Abbildungen der Giftthiere und Giftpflanzen gezeigt und erklärt, während Unglücksfälle

durch diese Gifte doch nur selten sind. Stellen wir uns aber die jährlich in Wien allein durch Tuberkulose getödeten Menschen vor — es sind ihrer über fünftausend — welches furchtbare Schicksal, und das zumeist der besten, kräftigsten Individuen, dem bekanntlich wird die Tuberkulose nach dem 40. Jahre immer seltener und hört nach dem 70. Jahre ganz auf. Und welches entsetzliche, martevolle Leiden reichert die Organismen zu Grunde! Ich schlage daher vor, in den Volksschulen dem übrigen Unterrichte über Naturwissenschaften, eine Belehrung beizugeben, welche sicher, wenn auch erst in Jahren, eine erfolgreiche Wirkung haben wird.“ — No, v pojasnilo povem g. dr. Pogačniku, da se zdaj učiteljski pripravniki učijo tudi zdravoslovja (v Ljubljani predava ta predmet na učiteljski diplomirani zdravnik), a tudi razna berila v naših čitankah ponujajo vestnemu učitelju priliko, da kaj izpregovori o jetiki. Tako berilo je n. pr. v III. Čitanki sestavek „zdravje“, „Srce, pljuča in želodec“, ali v II. Čitanki: „Skrbi za zdravje“. Znamenito je, kar Pogačnik piše o Gorici kot zdravilišču. Pravi namreč: „Ein recht günstig und angenehmer gelegener Winteraufenthalt, der in neuester Zeit wieder etwas mehr beachtet wird, ist Görz, in unserem Kistenlande gelegen. In dieser Stadt ist fast vollkommen deutscher Comfort anzutreffen und die Theuerung nicht bedeutend. Kaum durch zwei bis drei Tage dürfte dort im Winter der Schnee liegen; der Temperatur-Unterschied zwischen Mittag und Abend ist jedenfalls viel geringer als in Meran. (Mittelwärme im Winter: Görz 4-0, Meran 3-0). Priporočamo kar najiskrenejše Pogačnikovo knjigo posebno vsen; gg. učiteljem; na prish bolni najdejo v g. Pogačniku umnega, vselega zdravnik. Stanjuje v via del Ponte nuovo št. 26 v Hmelakovi hiši v Gorici. Pogačnik je koroski Slovenec, ki iskreno zeli, da bi se njegovi nauki širili tudi v slovenskem jeziku; ker pa sam ni književne slovenščine toliko zmožen — temu se ni čuditi, saj je nemški odgojen in je zvečine živel na tujem — zato namerava spisati poludno izpravo o jetiki v nemškem jeziku za družbo sv. Mohorja. Prevod mu je objubil oskrbeti g. nadučitelj Janko Leban. Lepa misel, ki nj skodu postane dejanje! Učitelj.

Bilanca „Tolminske hranilnice in posojilnice“ za leto 1895.

Dolгови (Pasiva)		Imetje (Aktiva)		
Znesek	gld.	Znesek	gld.	
Račun deležev	2.130	1	Posojila	94.303
Hranilne vloge	89.986	2	Naloženi denar pri drugih zavodih	199
Kapitalizovane obresti	2.828	3	Obresti naloženega denarja	2
Za leto 1896, predplačane obresti	423	4	Zaostale obresti od posojil	911
Stanje rezervne kase 1894	445	5	Prehodni znesek	100
Vstopnina leta 1895	939	6	Inventar po odbitku 10%	37
Čisti dobiček	96.752	7	Tiskovine	68
		8	Gotovine dne 31. decembra 1895.	1.167
				96.752

Vsled analize naših izvedencev, je kisela voda
KRONDORFER
med naravnimi kiselnicami prva v vrsti. — Zaloga v Gorici ima ANGELO FORNIZZI.

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumnijim, krepostnim in spoštovanim osebam.
Pismena vprašanja pod „9132“, Gradec, pošte restante. 32, 25-17

Najbolje vabljiva izmej vseh arseno- in železozdržanih mineralnih vod.
Naravno arsen in železo v Guberjev brki
železozdržana mineralna voda
SREBRENICA v BOSNI.
Edno razposiljivo za vse kraje in

HENRIK MATTONI
Tschlaben 14-16 **DUNAJ** Maximilianstrasse 5
Waldpretnak 5
Karjovl varj, Frazensbad, Mattoni in Wille, No. 11-4, Budimpešt.

Za poletni čas!

Obilno zalogo svetilk iz papirja (lampijonov) 100, 2 v narodnih, deželnih in državnih barvah vsakršne oblike prodaja po zmernih cenah
Ant. Jeretič
v Semeniški ulici št. 3 v Gorici.

Za čuda v ceno!

Le 2 gld. 10 nč.
Naša dunajska trdelka naročila nam je, da povsem razposilimo tukajšnje naše podružnice. Radi tega razprodajamo 40 zelo lepih in koristnih predmetov v ceno, kakoršne še nikdar ni bilo, za samo 2 gld. 10 nč. in sicer:

1. požalčno vro, urejeno na minuto, o čemer jamčimo za jedno leto;
1. požalčno verižico, koje zaradi nje sijajno vnanjosti ni razločiti od prave zlate;
1. komadov dvostruko toliko robove;
1. zelo lepo žepno zrcelo s fino brušenim steklom;
1. krasno svilnato ovrtnico, najnovjega kroja;
1. jako fino naprsno iglo z umetelnimi briljanti;
1. krasno čustniško usnjeto novčarko iz zelo finega usnja;
3. kemade jako finih naprsnih gumbov iz ponarejenega zlata in umetelnimi briljanti;
2. komada zapetnih gumbov iz ponarejenega zlata z mehansko patentovano zatvoritvijo;
1. zelo elegantno pariško zapono za gospo;
1. fino torbico za smotke;
1. flu ustnik za smotke;
- 10 komadov finega angleškega papirja za pisma in
- 10 komadov finih angleških kuvert.

Vseh teh 40 krasnih predmetov vkupe z uro vred stane le 2 goldinarja 10 nč.
Z naročili treba se je kolikor možno požuriti, ker zaloga ne traja dolgo in se nikdar več v življenju ne pojavi tako ugodna prilika.
Razposilja po poštnem povzetju Krakovska ekspedicija za ure

F. WINDISCH
Krakovo, št. 7
NB. Kar ne ugaja, vsprejme se takoj nazaj.

Kathreiner's
KATHREINER'S KAVINA PIJAČA
je kot prines k bolnovi kavi edino zdrava kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kilo za 75 kr.
Svarilo! Zaradi ničrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvrsno za voje z imenom **Kathreiner**

Pražko hišno mazilo

iz lekarn 2, b, 26-11
B. FRAGNER-JA v PRAGI
je staro, najprej v Pragi uporabljevano hišno mazilo, katero vzdržuje čiste rane in jih tudi obvaruje nečistohe ter ublažuje deluje na vročino in bolečino.
V obrokih po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več. Dnevno razposiljanje po pošti.
Vsi deli zobja imajo zraven natisnjeno in zakonito priznano zaščitno znamenje.
Glava zaloga: **B. Fragner, lekarna pri „črtnem orlu“**, Praga.
Mala stran, na voglu Spornova ulice 253.

Akviziterja

za življensko zavarovanje
proti izdatni stalni služnini vsprejme takoj po vsem slovenskem ozemlju razširjena zavarovalnica. Pogoji: znanje slovensčine in nemščine, neomadeževano življenje, sposobnost za obveščanje z vsemi stanovi ter resna volja, marljivost in vztrajnost.
Ponudbe pod naslovom: „Resna volja“ upravnistvu tega lista. 99 3-2

Trgovec z vinom na veliko

Anton Pečenko
Vrta ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
55, 12 pripravoca
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razposilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzore.
Cene zmerno. Poštebna poštana.

Izvirne

škoplonice proti peronospori
inženirja Živica, katere so se splošno razširile radi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke porabnosti pri vsaki obdelovalni taji itd., prodajamo z garancijo po dosegljih nizkih cenah.
Živice i dr. v Trstu.
Pošiljamo popolne na vsako poštno postajo naše monarhije franco; z leseno posodo po 10 gld. 10 nč. z trdno in elegantno posodo iz kartona po 11 nč. Obrazce s cenikom pošiljamo radovaljno in poštnino prosto. — Izdelujejo tudi razprašilnike za žveplo in ne-60 prenehljive vinske stiskalnice. 10 10

Anker 5, 28-21
Liniment. Capsici comp.
Iz Richterjeve lekarnje v Pragi priporočamo kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le **Richterjev Liniment s „sidrom“** kot edino pravo in vzame le tako steklenico, ki je previdena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamenje.
Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Pa odpravi prste luke so daca prosti:

Nepremocijliva pokrivanja, asfaltovani strešniki, loden, dežni plašči in li-vroje, asfaltovani izolatorji za tlak, asfalt, karbolinaj, cementovani tes.

Ker ima sposobnega delavca iz Česke, ki je izvršil delo pri pokrivanju glavni skladišče v Trstu, prevzema popolna dela v pokrivanju hiš, hlevov in drugih poslopij s cementovanim lesom.

Velika zaloga rabljenih pokrival belih in črnih za vozove vsake dolg. in širok.

Platno za jadra surovo, črtano, v barvah itd. za solneobrane prodajalnic, kavarn, gostin itd. 102
Platno iz juhte in amerikansko. Lastna izdelovalnica zastav za vse narodnosti itd.

Luigi Zuculin v Trstu.

Med. dr.
A. POGAČNIK
se je preselil v via del Ponte nuovo št. 26 (Hmelakova hiša).
Ordinuje tudi pismeno.
Brošure o tuberkulozi po 60 kr.

Želodečne kapljice

lekarničara C. Brady (Marijacejske želodečne kapljice) pripravljene 4, 32-31 v lekarni angejizja varuha **G. Brady-a v Kromčiču (Moravsko)** staro, priznano in znano zdravilno sredstvo ugodnega in okrepujočega delovanja za želodec in prebavljanje.
Želodečne kapljice lekarničara C. Brady-a (MARIJACEJSKE KAPLJICE) so zasile v posebno skrajico ter previdene s sliko Marijacejske Matere Rožje (kot zaščitno znamenje). Pod to znamenje mora se nahajati sledeči podpis **L. Brady**. Vsebinska kapljice je napovedana. 1 steklenica stane 40 kr., dvojnata 70 kr.
Opozarjam odjemnike naj ne kupijo ponarejene želodečne kapljice. Pri kupovanju pazite je na zgornjo zaščitno znamenje s podpisom **C. Brady** ter zavrnite vse ostale tvari, kot ponarejene, katere nimajo zgornjo zaščitno znamenje ter podpis **C. Brady**.
Prave želodečne kapljice so na prodaj v Korici v lekarnah: Cristofolotti, Pontoni, Gironecchi, Kürner in Gllubich. — V Sežani v lekarni Ritschel.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjo

Na lvoški razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo.
Tovarna uzorih telovadnih priprav JOS. VINDYŠ-A,
v Pragi na Smihovu (Praha-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816. se pripravoca

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic po najnovjših pri. oznanih in praktičnih sestavih. V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočanih sprisal domačih in inozemskih. Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti. Navadne priprave so vedno v zalogi. Čeniki proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštnino prosto. 13, 52-22
Poprave izvršuje po najuljih cenah.

C. kr. privilej. krojaški merni in krojni aparati

Martina Poveraj-a,
trgovca in krojaškega mojstra v Gorici.

Edina in največa zaloga izgotovljenih možkih in daških oblok, vsakovrstnega blaga, površnikov, dežnih plaščev, sukneneh blaga za čč. duhovščino, za c. kr. uradnike in c. kr. častnike z vsemi pripravami, za pomladno in letno dobo.

Prodaja blago tudi na metre po tako solidni ceni, da lahko vsakotermu postreže v svoji prodajalnici. Na zahtevo pošilja uzore na oplot.
50, 13

Sotova pomoč krojačem!

Kdor želi imeti kraj vsake vrloskosti prav po ceni iz papirja, naj naznani širino prsi, se mu pošlje po poštnem povzetju po tri-levi ceni za sako in rokav 70 kr., prsnik 40 kr., hlače 40 kr., vsaka druga sukna 1 gld. 50, 13

priljubljeno preprosto sredstvo za čiščenje zob
SARG-OVO
veliko **MILIJONOV** krat
preskuseno in uspeh dokazano, zdravniško priporočeno kot najboljšo sredstvo za ohranitev zdravih in lepih zob.
Izbizta se povsod

Želodečni in okrepujoči eliksir iz kine in železa

je posebnost 6, 22
Cristofolotti-jeve lekarnje.
Ima vsebinsko železa in kine v jednaki množini, je prijetnega okusa ter brez drugih škodljivih tvari. Uzrokuje tek, olajšuje prebavo in premaguje slabokrvnost.
Jedna steklenica 256 gramov stane 80 kr.

Krasne uzorec zasebnim odjemalcem zastoj in poštnino prosto.

Krojačem pošilja nefakotovano bogate nove uzornike. 37, 16-16
Snovi za obleke

perlenen in dosking za čč. duhovščino, predpisano blago za c. kr. uradniške oprave, veterane, ognjenjake, telovadce, liivroje. Blago za biljarje in stole za igre, prevleke za voz. Največja zaloga stajarskega, koroskega in tiroškega lodna za gospode in ženske po izvršnih cenah v toliki množini, da mote najrajši 20-kratno tekuvanju. — Največja izber linezaj in trajnega blaga za ženske obleke v najmodnejših barvah. Snovi, katere se more prati, potni plašči (kot postlata za rokavje, gumbe, iglo itd.).
Cene vredno, poštno, trajno, čisto volneno sukneno blago ter ne cene krpe, katere ne veljajo niti krojaškega dela, pripravoca

Joh. Stikarofsky,

v Brnu (Središče avstrijskebrtnje sukna).
Največja tovarniška zaloga sukna v veljavi pol milijona gld.
Razposiljanje samo proti povzetju!
Pozor! Razni agenti in krojačji imajo navado prodajati slabo blago kot Stikarofskyjevo. Da se prave temu v oči, namazajmo p. n. odjemcem da ne prodajajo takim osebam avsojega blaga pod kakimi pogoji.